

natuurtoets

Quickscan natuurtoets Leimuidenplaats/Lexmondplaats, Arnhem

Inventarisatie en beoordeling in het kader van natuurwetgeving en -beleid

Opdrachtgever

Tsedaka B.V.

Status

Definitief

T (085) 4871265
E info@ecogroen.nl
I www.ecogroen.nl

Colofon

Titel

Quickscan natuurtoets Leimuiden- plaats/Lexmondplaats, Arnhem

Subtitel

Inventarisatie en beoordeling in het kader van natuurwetgeving en -beleid

Projectcode

Datum

Status

22-433

18 november 2022

Definitief

Auteur(s)

[Redacted]

Tweede lezer

[Redacted]

Opdrachtgever

Tsedaka B.V.

© Ecogroen bv

Alles uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt, mits onder vermelding van bron en status.

Buiting, J. & Lindhout, S. (2022). Quickscan natuurtoets Leimuidenplaats/Lexmondplaats, Arnhem. Inventarisatie en beoordeling in het kader van natuurwetgeving en -beleid. Rapport 22-433. Ecogroen bv

Inhoud

Samenvatting	1
1. Inleiding	2
1.1 Aanleiding en doelstelling	2
1.2 Situatie en voorgenomen werkzaamheden	2
1.3 Leeswijzer	4
2. Wettelijk kader en methode	5
2.1 Wettelijk kader	5
2.2 Onderzoeksmethode	6
3. Effectbeoordeling	7
3.1 Flora	7
3.2 Zoogdieren	7
3.3 Vogels	10
3.4 Amfibieën	12
3.5 Ongewervelden	13
3.6 Overige soortgroepen	13
4. Geraadpleegde bronnen	14

Samenvatting

Aanleiding en doelstelling

De vereniging van eigenaren van de flat aan de Leimuidenplaats en de Lexmondplaats in Arnhem is voornemens deze te verduurzamen. De voornaamste werkzaamheden die uitgevoerd moeten worden zijn de isolatie van de gevels en de daken. Omdat deze verduurzamingsmaatregelen negatieve gevolgen kunnen hebben op (potentieel) aanwezige beschermde natuurwaarden, heeft Tsedaka B.V. Ecogroen verzocht een quickscan natuurtoets uit te voeren om mogelijke effecten op beschermde soorten in beeld te brengen. In voorliggend rapport worden de methodiek en uitkomsten van deze toetsing beschreven.

Effectboordeling

- Het flatgebouw heeft potentie als kraam-, zomer- en paarverblijfplaats voor verschillende vleermuissoorten. Gezien de omvang van het gebouw kan de flat ook fungeren als massawinterverblijfplaats van vleermuizen. De verduurzamingsmaatregelen hebben mogelijk een negatief effect op (verblijfplaatsen van) vleermuizen.
- Rond het projectgebied is broedbiotoop aanwezig van diverse algemene vogelsoorten, zoals merel, roodborst, ekster, houtduif en Turkse tortel, die broeden in omliggende struiken en bomen. Daarnaast vormen de grinddaken van de flat broedbiotoop voor vogels als scholekster en meeuwen.
- Nabij het projectgebied zijn eitjes van sleedoornpage aanwezig op sleedoornstruiken. Echter, deze zullen geen invloed ondervinden van de geplande werkzaamheden.
- Binnen de invloedsfeer van het project zijn geen beschermde zoogdieren, reptielen, amfibieën, vissen en flora aangetroffen of te verwachten, met uitzondering van soorten waarvoor in provincie Gelderland vrijstelling geldt van ontheffingsplicht, zoals de rosse woelmuis, huisspitsmuis en gewone pad. Vervolgstappen ten aanzien van deze soortgroepen zijn niet aan de orde.

Advies en vervolgstappen

- Geadviseerd wordt om aanvullend onderzoek volgens de daarvoor geldende protocollen uit te voeren om de functie van het gebouw als verblijfplaats van gebouwbewonende vleermuizen te bepalen. Dit houdt kortweg in dat in de periode half mei tot december nachtelijk vleermuisonderzoek gedaan moet worden. Aan de hand van de uitkomsten van het onderzoek kunnen vervolgstappen worden bepaald.
- Werkzaamheden die broedvogels wezenlijk verstoren moeten altijd worden voorkomen. Dit is voor de meeste soorten mogelijk door gefaseerd te werken en de uitvoering in elk geval op te starten in de periode voor half februari en half oktober en door het projectgebied te controleren op broedende vogels en nesten binnen de invloedsfeer van het project. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd maar is het van belang of een broedgeval wordt verstoord, ongeacht de datum.

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en doelstelling

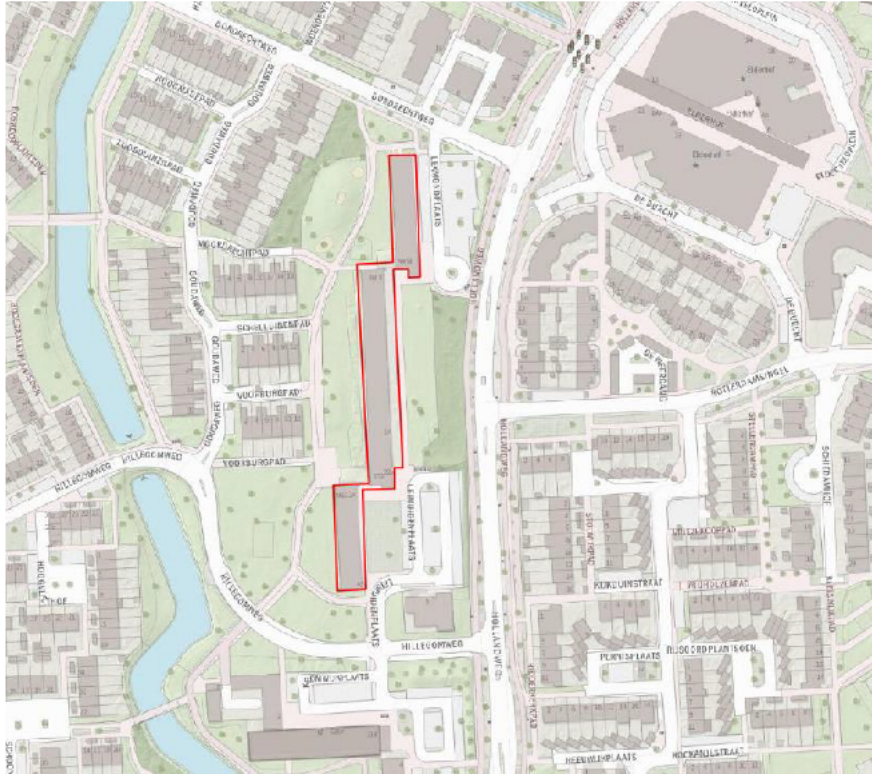
De vereniging van eigenaren van de flat aan de Leimuidenplaats en de Lexmondplaats in Arnhem (waar- onder Volkshuisvesting Arnhem) is voornemens deze flat te verduurzamen. Tsedaka B.V. onderzoekt de mogelijke verduurzamingsmogelijkheden en coördineert de benodigde onderzoeken in het kader van de Wet natuurbescherming. Omdat de verduurzamingsmaatregelen negatieve gevolgen kunnen hebben op (potentieel) aanwezige beschermde soorten, dienen deze getoetst te worden aan wet- en regelgeving omtrent de bescherming van natuur. In voorliggend rapport worden de methodiek en de uitkomsten van deze toetsing beschreven.

1.2 Situatie en voorgenomen werkzaamheden

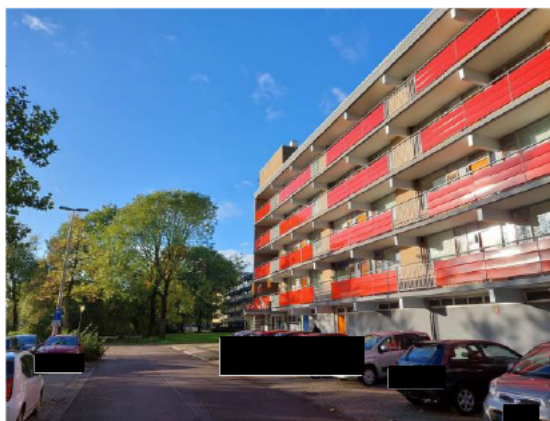
Het projectgebied is gelegen in Arnhem-Zuid, aan de straten Leimuidenplaats en Lexmondplaats (figuur 1.1). Het betreft een uit drie delen bestaande geschakelde galerijflat uit 1973 (figuur 1.2). Alle drie de schakels zijn gebouwd in 1973 en hebben een totale oppervlakte van 3.600 m². Het omvat huisnummers 14 t/m 214 (Leimuidenplaats) en 2 t/m 118 (Lexmondplaats). De galerij is gelegen aan de oostkant van het gebouw. De balkons zijn gelegen aan zowel de oostkant als de westkant. De kopgevels zijn door de aanwezigheid van diktekanten (doorlopende vloerdelen) opgedeeld in spouwcompartimenten die aan de boven- en onderzijde voorzien zijn van open stootvoegen (figuur 1.3). Iedere verdieping heeft zijn eigen spouwcompartiment in de kopgevel. Bij twee van de kopgevels zijn er kunstinstallaties aanwezig die ca. een halve meter uitsteken (figuur 1.4).

De flat is omgeven door parkeerplaatsen en groenelementen als gazons, bomen, struiken en perkjes (figuur 1.5). Deze groenstructuren liggen op circa tien meter afstand van de flat. De bomen en struiken rondom de flat bestaan voornamelijk uit plataan, iep, sleedoorn en braam (figuur 1.5). Veel van deze groenelementen hebben een onderbegroeiing van klimop en kruidachtige planten. Er is geen oppervlaktewater aanwezig in het projectgebied, maar op 100 meter afstand ten westen van de flat is wel een watergang aanwezig.

Op het moment van schrijven zijn concrete verduurzamingsmaatregelen en de uitvoeringsperiode nog onbekend. Mogelijk zullen de voorgenomen werkzaamheden bestaan uit het isoleren van de daken en gevels. De voorgenomen werkzaamheden hebben enkel betrekking tot de bebouwing, dus de groenstructuren blijven onaangetast.

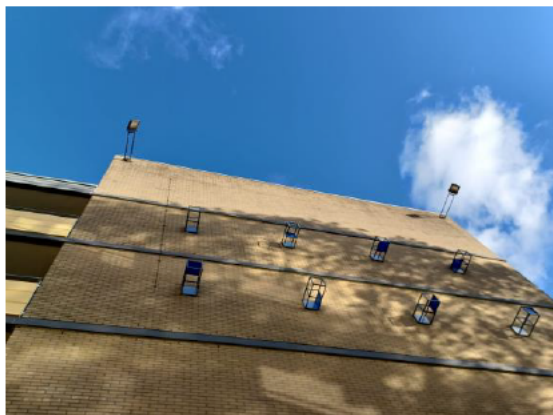
Figuur 1.1 Indicatie van het projectgebied (rood omlijnd). Bron kaartondergrond: PDOK.

Figuur 1.2 Overzichtsafbelding vanaf Lexmondplaats.

Figuur 1.3 Kopgevel met ditekanten en stootvoegen.

Figuur 1.4 Kopgevel met kunstinstallatie.

Figuur 1.5 Groenstructuren bij Lexmondplaats.

1.3 Leeswijzer

Het toetsingskader waarbinnen de natuurtoets is uitgevoerd en de gebruikte methodiek zijn beschreven in hoofdstuk 2. Op basis van de verzamelde informatie volgt een korte beschrijving van te verwachten effecten op beschermde soorten (hoofdstuk 3). Daarnaast is beschreven of en zo ja, welke vervolgstappen nodig zijn om het project uit te voeren. In hoofdstuk 4 wordt een advies gegeven over toepassing van bovenwettelijke maatregelen.

2. Wettelijk kader en methode

2.1 Wettelijk kader

De Wet natuurbescherming (Wnb) regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, soorten en houtopstanden. In dit rapport wordt het initiatief getoetst aan het onderdeel soorten. Toetsing aan het onderdeel houtopstanden is niet aan de orde, aangezien er geen bomen worden geveld. Toetsing aan het onderdeel Natura 2000-gebieden is wel aan de orde, maar aangezien de uitvoeringsperiode nog niet vast staat en het Natura 2000 beleid momenteel aan veranderingen onderhevig is, is het advies deze toetsing separaat op een later moment uit te voeren. In kader 2.1 wordt een samenvatting van de relevante wetteksten betreffende soortbescherming gegeven.

Kader 2.1 Wet natuurbescherming

Zorgplicht (artikel 1.11)

De Wet natuurbescherming (ook: Wnb) kent een zorgplicht voor natuur en soorten. De zorgplicht is altijd van kracht, ook ten aanzien van niet beschermde natuur. Artikel 1.11 schrijft voor dat iedereen voldoende zorg in acht neemt voor beschermde gebieden, in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Iedereen die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn/haar handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een beschermd gebied of voor in het wild levende soorten, laat deze handelingen achterwege of voorkomt de gevolgen. Dit laatste kan door het treffen van maatregelen ter voorkoming van schade of -als zelfs dat niet kan- de ontstane schade zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken. Een voorbeeld van (een maatregelen in het kader van) zorgplicht is het werken in de minst kwetsbare periode van soorten.

Soorten (hoofdstuk 3)

Hoofdstuk 3 regelt de bescherming van soorten. De bescherming van soorten is verdeeld over de artikelen 3.1, 3.5 en 3.10. Het betreft de bescherming van:

- Vogels zoals genoemd in de Vogelrichtlijn (artikel 3.1), in de praktijk vaak onderverdeeld in:
 - Vogels met jaarrond beschermde nesten, zoals huismus, gierzwaluw en buizerd.
 - Overige vogels, waarvan nesten alleen tijdens het broedseizoen zijn beschermd (periode van nestbouw, ei-leg, broeden en voeren van de jongen op het nest).
- Soorten (exclusief vogels) van de Habitatrichtlijn (bijlage IV) en de Verdragen van Bern (bijlage II) en Bonn (bijlage I), zoals bedoeld in artikel 3.5.
- Andere soorten (artikel 3.10), onderverdeeld in:
 - Soorten waarvoor een ontheffing vereist kan zijn.
 - Soorten waarvoor -op basis van de betreffende provinciale verordening- vrijstelling van de verbodsbepalingen geldt.

Indien effecten niet zijn uit te sluiten moet -voorafgaand aan het vaststellen van een plan- zijn beoordeeld of er uitzicht is op het verkrijgen van een ontheffing. Als er aantoonbaar uitzicht is op het verkrijgen van een ontheffing dan kan het plan worden vastgesteld. Als bij ruimtelijke ingrepen verbodsbepalingen worden overtreden dan is het noodzakelijk om een ontheffing aan te vragen bij het bevoegd gezag, tenzij gewerkt kan worden volgens een goedgekeurde gedragscode. Het bevoegd gezag is meestal de provincie waar (het grootste deel van) de ingreep of activiteit plaatsvindt, soms is dat het Rijk. Voor het verkrijgen van een ontheffing moet zijn beschreven hoe de initiatiefnemer ervoor zorgt dat schade aan beschermde soorten tot een minimum beperkt blijft, welke mitigerende en compenserende maatregelen nodig zijn, dat alternatieven ontbreken, aan welk wettelijk belang wordt voldaan en dat de staat van instandhouding van de betreffende soort niet in gevaar komt.

2.2 Onderzoeksmethode

Voorliggende quickscan natuurtoets is gebaseerd op literatuur- en veldonderzoek. Bij het literatuuronderzoek zijn bekende verspreidingsgegevens van beschermde soorten uit de Nationale Databank Flora en Fauna geraadpleegd (NDFF, 2022). Bij raadpleging van de NDFF is rekening gehouden met de juridische houdbaarheid van gegevens (3-5 jaar). Oudere waarnemingen geven een beeld van de ecologische potenties van het gebied. Zie hoofdstuk 4 voor een volledig overzicht van de geraadpleegde bronnen.

De verzamelde informatie uit het literatuuronderzoek vormt de basis voor het veldbezoek dat op 24 oktober 2022 (droog, half bewolkt, harde wind en 16 °C) is uitgevoerd door een ecooloog van Ecogroen. Tijdens het veldbezoek is het flatgebouw en groenstructuren die hier direct aan grenst geïnspecteerd op (potenties voor) beschermde flora en fauna.

Aan de hand van de verzamelde informatie uit het literatuuronderzoek en het veldbezoek is bepaald welke effecten kunnen optreden op beschermde soorten en welke gevolgen dit heeft voor de voorgenoemde ontwikkeling. Ook is bepaald of vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming nodig zijn zoals het uitvoeren van nader onderzoek.

3. Effectbeoordeling

3.1 Flora

Tijdens het veldonderzoek zijn geen vanuit de Wet natuurbescherming beschermde plantensoorten aangetroffen. Er zijn direct rondom het gebouw voornamelijk tuinplanten en planten van ruderaal omstandigheden aangetroffen. Op basis van de aangetroffen soortensamenstelling, de terreingesteldheid en bekende verspreidingsgegevens (NDFF, 2022) worden geen beschermde soorten verwacht. Het nemen van vervolgstappen ten aanzien van de soortgroep flora is in het kader van de Wet natuurbescherming niet aan de orde.

3.2 Zoogdieren

Vleermuizen

Het leefgebied van vleermuizen bestaat uit verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden. In onderstaand kader 3.1 worden deze onderdelen nader beschreven en op welke wijze ze beschermd zijn.

Kader 3.1 Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Verblijfplaatsen kunnen zich bevinden in donkere en voor vleermuizen bereikbare ruimten in bomen, huizen, kelders et cetera en kunnen aanwezig zijn in de vorm van kraamverblijven/zomerverblijven, baltslocaties/paarverblijven en winterverblijven. Verstoring, beschadiging, vernietiging of het verwijderen van deze verblijfplaatsen is verboden.

Vliegroutes

Voor oriëntatie tijdens de trek van en naar hun verblijfplaatsen en foerageergebieden gebruiken vleermuizen veelal jarenlang dezelfde structuren. Vanwege dit traditiegetrouwe gedrag van vleermuizen vormen bepaalde lijnvormige structuren (bijvoorbeeld rijen woningen, watergangen en bomenrijen) een belangrijk onderdeel van een vliegroute. Wanneer alternatieve structuren ontbreken zijn dergelijke structuren 'onmisbaar' en zodoende beschermd.

Foerageergebieden

Locaties waar insecten aanwezig zijn, bijvoorbeeld langs randen van bossen, bomenrijen of boven water zijn van belang als foerageergebied voor vleermuizen. Foerageergebied van vleermuizen geniet binnen de Wet natuurbescherming echter geen juridische bescherming, tenzij het onmisbaar is voor het voortbestaan van een populatie.

Verblijfplaatsen

De te renoveren flat en de directe omgeving zijn geïnspecteerd op potenties voor verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen. Het gebouw heeft open stootvoegen op elke woonlaag aan de kopgevels. Hiertussen bevinden zich in elk gebouwdeel van de flat ook enkele 'bredere' open voegen, waarvan sommigen markeringen hebben, die ingangen van vleermuizen kunnen indiceren (figuur 3.1). De stootvoegen bieden vleermuizen toegang tot mogelijke verblijfplaatsen in de spouw. Ook zijn er een aantal er een aantal regenpijpen met ruime ingangspunten (figuur 3.2), waar vleermuizen mogelijk het gebouw in kunnen. Daarnaast heeft de flat een overstekende aluminium daktrim waarachter zich ruimten kunnen bevinden die door vleermuizen als verblijfplaats kunnen worden gebruikt (figuur 3.3). Tussen de doorlopende dikte-kanten en de bakstenen muren zijn op diverse plaatsen gleuven aanwezig (figuur 3.4). Bij deze gleuven

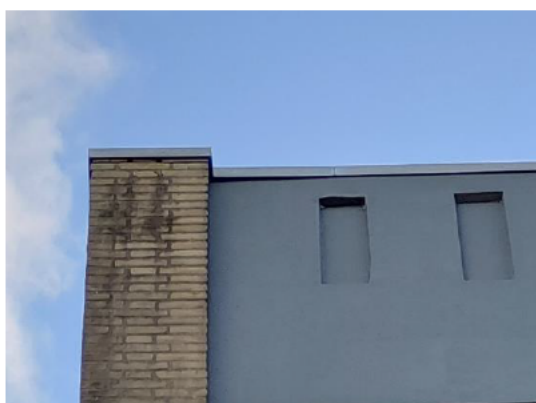
zijn her en der stukken cement afgebrokkeld, waardoor de gleuf mogelijk geschikt is als verblijfplaats voor vleermuizen.

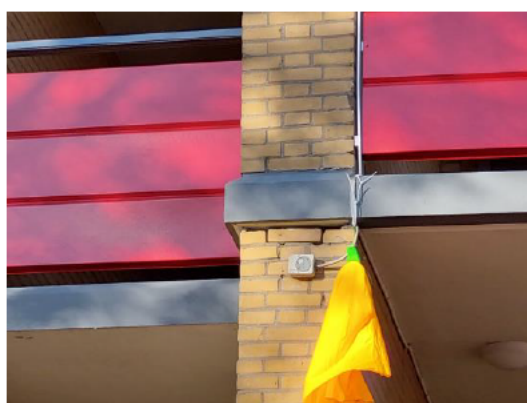
Figuur 3.1 Brede open stootvoeg.

Figuur 3.2 Regenpijp met ruime ingang.

Figuur 3.3 Overstekende daktrim.

Figuur 3.4 Diktekanten met ontbrekend cement.

Door de bouwconstructie en de aanwezigheid van diverse openingen heeft het gebouw potentie als kraam-, zomer- en paarverblijfplaats voor vleermuissoorten als gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis. Ook verblijfplaatsen van laatvlieger en tweekleurige vleermuis kunnen niet worden uitgesloten. Gezien de omvang van het gebouw kan de flat ook functioneren als massawinterverblijf van vleermuizen. Bomen in de directe omgeving van het projectgebied bevatten geen voor vleermuizen geschikte verblijfplaatsen.

Bij het uitvoeren van werkzaamheden aan de gevels en het dak kunnen vleermuizen worden verstoord of verblijfplaatsen van vleermuizen worden geschaad. Wanneer bouwsteigers worden toegepast kunnen deze de toegang tot invliegopeningen naar verblijfplaatsen voor vleermuizen belemmeren. Hierdoor worden mogelijk verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming overtreden. Omdat de aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen van vleermuizen in het gebouw niet uitgesloten kan worden is aanvullend onderzoek nodig.

Aanvullend onderzoek

Geadviseerd wordt om aanvullend vleermuisonderzoek uit te voeren naar zomer-, kraam-, paar- en (massa)winterverblijven. Het onderzoek dient te worden uitgevoerd conform het geldende Vleermuisprotocol (Netwerk Groene Bureaus & de Zoogdiervereniging, 2021). In deze situatie is het noodzakelijk om in de periode van half mei tot december onderzoek uit te voeren. Het gaat hierbij om:

- Drie nachtelijke bezoeken in de periode 15 mei tot en met 15 juli welke gericht zijn op zomer- en kraamverblijfplaatsen.
- Twee nachtelijke bezoeken in de periode 1 augustus tot en met 10 september gericht op zwermgedrag (nazomerzwermen) vanwege de potentie van het gebouw voor massawinterverblijfplaatsen.
- Twee nachtelijke bezoeken in de periode 15 augustus tot en met 30 september gericht op baltslocaties en paarverblijfplaatsen.
- Twee avondbezoeken in de periode 1 oktober tot en met 1 december gericht op baltslocaties van twee-kleurige vleermuis.

Tussen de individuele bezoeken per functie dienen conform het vleermuisprotocol in de regel 20 dagen te zitten (met uitzondering van het onderzoek naar massawinterverblijfplaatsen, daartussen dient tussen de bezoeken minimaal 10 dagen te zitten).

Afhankelijk van welke soorten en welke typen verblijfplaatsen worden aangetroffen kan bepaald worden of en zo ja welke vervolgstappen noodzakelijk zijn - zoals het aanvragen van een ontheffing en/of de werkzaamheden uitvoeren volgens een ecologisch werkprotocol.

Vliegroutes

Rond het projectgebied zijn lijnvormige structuren aanwezig die mogelijk dienen als vliegroute van vleermuizen. Het betreft bijvoorbeeld de bebouwing en straatbomen. Bij de voorgenomen werkzaamheden blijven deze lijnvormige structuren volledig behouden, waardoor er geen sprake is van aantasting van onmisbare vliegroutes. Verstoring van vliegroutes is evenmin van toepassing omdat de werkzaamheden overdag worden uitgevoerd. Vervolgstappen ten aanzien van vliegroutes van vleermuizen zijn niet aan de orde.

Foerageergebieden

Rondom het projectgebied is mogelijk foerageergebied van vleermuizen aanwezig. Het betreft groenstructuren, straatbomen en de buitenzijden van de bebouwing. Binnen de voorgenomen werkzaamheden blijven deze elementen behouden. Verstoring is evenmin van toepassing omdat de werkzaamheden overdag worden uitgevoerd. Hierdoor is er geen sprake van aantasting van (onmisbare) foerageergebieden. Vervolgstappen ten aanzien van foerageergebieden van vleermuizen zijn niet aan de orde.

Overige zoogdieren

Steenmarter

De dichtstbijzijnde waarnemingen van steenmarter zijn gedaan op of langs de Batavierenweg, op meer dan 900 meter afstand van het projectgebied (NDFF, 2022). Tijdens het veldbezoek zijn geen gaten of spleten in het gebouw aangetroffen waardoor steenmarters het gebouw kunnen betreden. Evenmin zijn er krabsporen, uitwerpselen of andere bewoningssporen van steenmarter aangetroffen. Het nemen van vervolgstappen ten aanzien van steenmarter is daarmee niet aan de orde.

Overige zoogdieren

Verblijfplaatsen van overige beschermde zoogdieren waarvoor geen vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming de provincie Gelderland geldt (zoals kleine marterachtigen of bever) worden op basis van terreinkennmerken, het gebruik van het projectgebied, het veldonderzoek en bekende verspreidingsgegevens uitgesloten. Daarnaast maakt het projectgebied geen onderdeel uit van onmisbaar foerageergebied van deze beschermde soorten. Vervolgstappen met betrekking tot deze soorten zijn niet aan de orde.

Wel zijn in en direct rondom het projectgebied vaste verblijfplaatsen van een aantal algemeen voorkomende grondgebonden zoogdiersoorten te verwachten. Dit zijn onder andere rosse woelmuis, gewone bosmuis en huisspitsmuis. Deze zouden onder andere kunnen verblijven in de spouwen van het gebouw, die toegankelijk zijn via ventilatieopeningen en andere laaggelegen openingen in de muren. Bij de geplande ingrepen kunnen enkele verblijfplaatsen en/of exemplaren van deze grondgebonden zoogdieren geschaad worden. In de voorliggende situatie geldt voor deze soorten in de provincie Gelderland vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming, waardoor het nemen van vervolgstappen voor deze zoogdieren niet aan de orde is.

3.3 Vogels

Bij vogels wordt onderscheid gemaakt in twee categorieën met een verschillend beschermingsregime (kader 1.2). Van veel broedvogels zijn nesten alleen gedurende de broedperiode beschermd. Nestlocaties kunnen dan buiten de broedperiode zonder overtreding van de Wet natuurbescherming verwijderd worden. Voor een aantal broedvogelsoorten geldt echter dat de nestlocaties inclusief de functionele omgeving jaarrond beschermd zijn (kader 3.2).

Kader 3.2 Vogels waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn

Onder jaarrond beschermde nesten van vogels wordt in Gelderland verstaan: in functie zijnde nesten van de ooievaar, boomvalk, buizerd, havik, ransuil, roek, wespandief, zwarte wouw, slechtvalk, sperwer, steenuil, kerkuil, oehoe, gierzwaluw, grote gele kwikstaart en huismus. Voor sommige andere soorten geldt dat de nesten jaarrond beschermd zijn als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Vogels waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn

Huismus

Bekende verspreidingsgegevens (NDFF, 2022) tonen waarnemingen van huismus in de wijk waarin het projectgebied ligt. Als nestplaats geven de meeste huismussen de voorkeur aan de ruimte onder de eerste rij dakpannen van woonhuizen. De te renoveren flat heeft een plat dak met dakleer waaronder zich geen geschikte nestgelegenheid bevindt. Ook elders in de flat ontbreekt het aan geschikte potentiële nestplaatsen. Er is weliswaar een holte boven/achter een regenpijp, maar de toegang is glad door de toepassing van trespaplaatmateriaal. Op basis van het veldbezoek worden jaarrond beschermde nestplaatsen van huismus in het projectgebied niet verwacht. Vervolgstappen ten aanzien van huismus zijn niet aan de orde.

Overige vogels met jaarrond beschermde nesten

Bekende verspreidingsgegevens (NDFF, 2022) laten een aantal waarnemingen zien van gierzwaluw en ransuil in de omgeving van het projectgebied. De flat is niet geschikt als nestlocatie voor gierzwaluw door het ontbreken van gaten, spleten of nissen waarin gierzwaluw kan nestelen. Het overstekende deel van de daktrim is tevens niet breed genoeg voor gierzwaluw.

De houtopstanden rondom het projectgebied zijn geschikt broedbiotoop voor ransuil, maar tijdens het veldbezoek zijn binnen een straal van 100 meter rondom het projectgebied geen voor deze soort geschikte nesten aangetroffen. Ook zijn geen roestplaatsen van ransuil aangetroffen. Vervolgstappen ten aanzien van gierzwaluw en ransuil zijn daarom niet aan de orde.

In het projectgebied zijn ook geen (potentiële nesten van) andere vogels met jaarrond beschermde nesten (zoals buizerd of roek) aangetroffen of te verwachten op basis van veldbezoek, bekende verspreidingsgegevens en aanwezig biotoop. Vervolgstappen voor overige vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten zijn niet aan de orde.

Overige vogels

Rond het projectgebied is broedbiotoop aangetroffen voor algemene broedvogels. In de groenelementen en bomen in de omgeving van het projectgebied worden algemene broedvogels zoals merel, ekster, roodborst en Turkse tortel verwacht. Het dak van het flatgebouw is uitermate geschikt voor vogels als scholekster en meeuwen.

Voor alle inheemse vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die soorten, nesten, eieren of vaste rust- of verblijfplaatsen beschadigen of verstoren. Voor werkzaamheden met schadelijke effecten op broedvogels wordt veelal geen ontheffing verleend, omdat het uitvoeren van de werkzaamheden buiten het broedseizoen over het algemeen een goed alternatief vormt.

Door te werken buiten het broedseizoen kan verstoring en schade aan (nesten van) broedvogels voorkomen worden. Voor meeste soorten kan de periode tussen half februari en half oktober worden aangehouden als broedseizoen. Het is advies is dus om de werkzaamheden buiten deze periode uit te voeren. Echter, als het noodzakelijk is om de werkzaamheden binnen deze periode uit te voeren, adviseren we om bij werkzaamheden in de directe omgeving van bomen of groenelementen en bij werkzaamheden op of nabij het dak, vooraf een broedvogelcontrole uit te laten voeren door een ter zake deskundige. Tijdens

de broedvogelcontrole wordt gekeken of zich broedende vogels ophouden in bomen, struiken of het dak, binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden. Vervolgens wordt in overleg met een ecologisch deskundige bepaald hoe de werkzaamheden op een zorgvuldige wijze binnen de kaders van de Wet natuurbescherming kunnen worden uitgevoerd.

3.4 Amfibieën

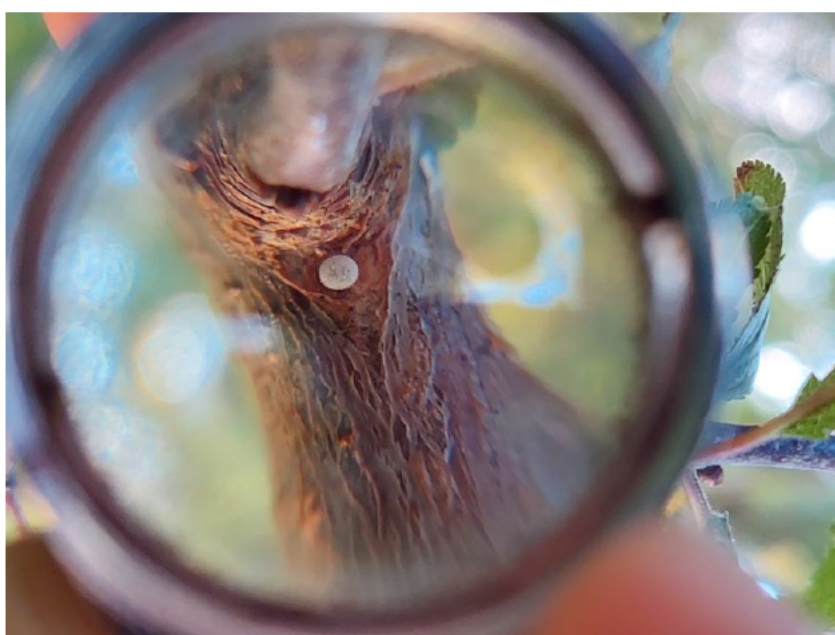
Door de afwezigheid van oppervlaktewater in het projectgebied wordt voortplanting van amfibieën uitgesloten. Bovendien wordt op basis van het veldbezoek, terreinkenmerken, afstand tot potentiële voortplantingswateren en verspreidingsgegevens (NDFF, 2022) ook overwintering uitgesloten van beschermde amfibieën en nationaal beschermde amfibieën waarvoor geen vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming geldt (zoals knoflookpad en kamsalamander).

Wel is binnen de invloedssfeer van het project overwintering van algemene soorten amfibieën zoals de gewone pad te verwachten. In voorliggende situatie geldt voor deze algemene soorten in de provincie Gelderland vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming, waardoor het nemen van vervolgstappen voor deze amfibieën niet aan de orde is.

3.5 Ongewervelden

Sleedoornpage

Tijdens het veldbezoek zijn twee eitjes van de sleedoornpage aangetroffen (figuur 3.6), een beschermde vlindersoort. De eitjes zijn aangetroffen in de sleedoorns in de groenstrook direct ten westen het projectgebied, ter hoogte van het zebrapad over de Hollandweg. Doordat deze sleedoorns buiten de begrenzing van het projectgebied vallen, worden negatieve effecten op sleedoornpage uitgesloten. Vervolgstappen ten behoeve van sleedoornpage zijn in het kader van de Wet natuurbescherming niet aan de orde.

Figuur 3.5 Sleedoornpage-ei onder de loep op een sleedoorn nabij het projectgebied.

Overige ongewervelden

Op basis van de terreinkenmerken, habitateisen en bekende verspreidingsgegevens worden in het projectgebied geen andere vaste verblijf- of voorplantingsplaatsen van beschermde ongewervelden verwacht. Het nemen van vervolgstappen voor overige ongewervelden is niet aan de orde.

3.6 Overige soortgroepen

Op basis van de terreinkenmerken, habitateisen en bekende verspreidingsgegevens worden in het projectgebied geen vaste verblijf- of voorplantingsplaatsen van beschermde reptielen of vissen verwacht. Het nemen van vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming is niet aan de orde voor deze soortgroepen.

4. Geraadpleegde bronnen

Literatuur

BIJ12 (2017). Kennisdocument Gierzwaluw *Apus apus*. Versie 1.0, juli 2017.

BIJ12 (2022). Kennisdocument Huismus *Passer domesticus*. Versie 2.0, juni 2022.

BIJ12 (2017). Kennisdocument Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*. Versie 1.0 juli 2017.

BIJ12 (2017). Kennisdocument Ruige dwergvleermuis *Pipistrellus nathusii*. Versie 1.0 juli 2017.

Internet

NDFF (2022). Verspreidingsgegevens flora en fauna (www.ndff-ecogrid.nl/uitvoerportaal). Geraadpleegd november 2022.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus & Zoogdiervereniging (2021). Vleermuisprotocol 2021. (www.netwerkgroenebureaus.nl).